

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ
БЕССОНОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ТЕТЮШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘТЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БЕССОНОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422386 с. Бессоново, ул. Стахановская,
12

422386 Бессоново авылы, Стаханов
урамы, 12

тел. (84373) 5-12-18, факс 5-12-18, e-mail: bson.tet@tatar.ru
ОГРН 1021606559072, ИНН/КПП 1638001543/163801001

РЕШЕНИЕ

КАРАР

15.11.2021

№ 11-1

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл жирлеге Советының «Бессоново авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында" карары проекты хақында

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Бессоново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын, 25.01.2013 ел, № 1 карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Бессоново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 86-88 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл жирлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл жирлеге Советының тәкъдим ителгән Карары проектын кабул итәргә № 1 кушымта нигезендә беренче укылышта Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының «Бессоново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында (алга таба – карар проекты).
2. 2 нче кушымта нигезендә карар проекты буенча комиссия составын расларга.
3. № 3 кушымта нигезендә карар проекты турында фикер алышуда гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен расларга.
4. 4 нче кушымта нигезендә карар проекты турында фикер алышуда гражданнарның катнашу тәртибен расларга.
5. Татарстан Республикасы, Тәтеш районы, Бессоново авылы, Стахановская урамы, 12 нче йорт; Югары Тархан авылы, Ленин урамы, 21 нче йорт торак пунктлары территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында халыкка хәбәр итәргә кирәк:
 - карар проекты;
 - карар проекты буенча комиссия составы;
 - карар проекты турында фикер алышуда гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе;
 - карар проекты турында фикер алышуда гражданнарның катнашу тәртибе.
6. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга .PRAVO.TATARSTAN.RU.
7. 20.12.2021-14:00 сәгатәтә Бессоново авыл мәдәният йорты бинасында карар проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләргә.
8. Комиссиягә Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының «Бессоново

авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә халык алдында тыңлаулар турындагы Нигезләмә нигезендә кәргән тәкъдимнәрне карап тикшерү һәм кәргән тәкъдимнәрне исәпкә алуны үткәргә йөкләү йөкләнде.

9. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл жирлеге башлыгы Ю.А. Врясовка йөкләргә.

Житәкче

Ю.А. Врясов

Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Бессоново авыл җирлеге Советы
КАРАР

«__» _____ 2021 ел

№ __

"Бессоново авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында
Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы " Бессоново авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставының 87 статьясы, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл җирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Бессоново авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, 25.01.2013 ел, № 1 Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл җирлеге Советы карары белән кабул ителгән, түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 6 статьяның 1 өлешендәге 12 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12) җирлек территориясендә яшәүче хужасыз гына хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;»;

1.2. 6 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 пунктлары белән өстәргә:

16 «полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

1.3. 10 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10 Статья. Җирле үзидарә органнарының халык тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары

6 октябрдәге федераль закон нигезендә Татарстан Республикасында җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның турыдан-туры катнашуы һәм җирле үзидарә органнары тарафыннан турыдан-туры җирле үзидарә органнары тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу формалары

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 131-ФЗ номерлы федераль закон:

җирле референдум;

муниципаль сайлаулар;

депутат, җирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү;

җирлек чикләрен үзгәртү, җирлекне үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

халык жыёны;

гражданның хокукый инициативасы;

территориаль иҗтимагый үзидарә;

халык тыңлаулары, иҗтимагый фикер алышулар;

гражданның җыелышы;

гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы);
гражданнарны кабул итү;
жирле үзидарә органнарына гражданнар мөрәжәгәте;
инициативалы проектлар;

Россия Федерациясе Конституциясенә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга, башка федераль законнарга һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.»;

1.4. Түбәндәгә эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле булган чараларны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләргә хәл итү максатыннан, жирлек башкарма комитетына инициативалы проект кертеләргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган жирлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән, жирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшькә җиткән, жирле иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл жирлегә (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициативалы төркемнең минималь саны жирлек Советы карары белән киметеләргә мөмкин. Проект инициаторы булу хокукы, Совет карары нигезендә, жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да биреләргә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәгә мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәргә нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

8) жирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылчак, жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртип нигезендә.;

9) жирлек Советы карары белән каралган башка мәгълүматлар.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлегә башкарма комитетына керткәнчә, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләргә буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Жирлек Советы карары белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү, гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән фикерен ачыклау мөмкинлегә каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлегә башкарма комитетына керткәндә, аңа жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләргә беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) жирлек

халкының инициативалы проектын яки аның өлешендә хуплавын раслаучы кул кую кәгазьләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат, инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә, Тәтеш муниципаль районының "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында мәгълүмат булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр ителәр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен унтугуз яше тулган жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау тәртибе (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә.;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очраklarның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Тәтеш муниципаль районы Уставына, жирлек уставына туры килмәве.;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты, ә әлеге статьяның 7 өлешендә 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе жирлек Советы (вәкилләкле орган вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыены) тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта таләпләр өлештән тора 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Әгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатива проекты кертелгән булса, шул исәптән өстенләкле проблемаларны тасвирлау белән, жирлек башкарма

комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе җирлек Советы карары белән билгеләнә. Коллегияль орган (комиссия) составы җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шулай ук вакытта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы җирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, җирлек территориясендә яшәүче башка гражданныр, гражданныр җыены, җыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны иҗтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Авыл җирлеге башкарма комитеты инициативасы проектны карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шулай ук исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) һәм Тәтеш муниципаль районының "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл җирлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны тормышка ашыру нәтижеләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамлангандан соң 30 календарь көн эчендә Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнырына җиткерелергә мөмкин.»;

1.5. 16 статьяның 9 өлешен түбәндәге эчтәлеккә 7 пункт өстәргә:

7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

1.6. 16 статьяның 10 өлешен түбәндәге эчтәлеккә 5 пункт өстәргә:

«5) проект инициаторлары сыйфатында инициативалы проектны тәкъдим итә алалар.»;

1.7. Түбәндәге эчтәлеккә 18.1 статья өстәргә:

«Статья 18.1. Иске Матвеевка авыл җирлеге

1. Җирле үзидарә органнары һәм авыл торак пунктында яшәүчеләрнең үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен җирлектә яки авылара территориядә урнашкан авыл торак пунктында иске авыл җирлеге билгеләнергә мөмкин.

2. Иске авыл җирлеге Советы әлеге авыл җирлеге территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия затлар арасынан авыл торак пункты гражданныры җыенын тәкъдим итү буенча билгеләнә.

3. Иске авыл җирлеге Иске авыл җирлеге дәүләт вазыйфасын, дәүләт гражданны хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, ул хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйлә җирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә тора алмый.

Тарихи һәм башка җирле традицияләренә исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән иске авыл торак пункты вазыйфасының башка атамасы билгеләнергә мөмкин.

4. Иске авыл торак пунктының Иске кешесе билгеләнергә тиеш түгел:

- 1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;
- 2) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип танылган;
- 3) түләнмәгән яисә хөкем ителмәгән.

5. Иске авыл җирлегенең вәкаләтләре вақыты биш ел тәшкил итә.

Иске авыл җирлегенең вәкаләтләре вақытыннан алда авыл җирлеге Советы карары белән, авыл торак пункты гражданның җыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131 - Ф3 Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктларында билгеләнгән очрақларда туктатыла.

6. Авыл җирлеге Иске, аңа йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданның җыеннарында, җыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән дә хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижәләре буенча җирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри карап тикшерелергә тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәҗәгатьләргә һәм тәкъдимнәргә, шул исәптән рәсмиләштерелгән муниципаль хокукый актларны җибәрә;

3) авыл торак пунктында яшәүчеләргә җирле үзидарә оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча хәбәр итә, шулай ук җирле үзидарә органнарыннан алынган бүтән мәгълүматны аларга җиткерүдә ярдәм итә;

4) җирле үзидарә органнарына ачык тыңлаулар һәм иҗтимагый фикер алышулар оештыруда һәм үткәрүдә, авыл торак пунктында аларның нәтижәләрен халыкка җиткерүдә ярдәм итә;

4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләргә буенча инициативалы проект кертү турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;

5) Татарстан Республикасы Законы нигезендә әлеге Уставта һәм җирлек Советы карарында каралган башка вәкаләтләргә һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм Иске авыл торак пункты статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы Законы нигезендә җирлек Советы карары белән билгеләнергә мөмкин.»;

1.8. 20 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә::

«1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә буенча фикер алышу, халыкка җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары эшчәнлегенә турында мәгълүмат бирү, инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау, территорияль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләргә буенча фикер алышу өчен җирлек территориясендә гражданның җыелышлары үткәрелергә мөмкин.»;

1.9. 20 статьяның 5 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә::

«Инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләргә буенча гражданның җыелышында уналтынчы яшькә җиткән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны кертү мәсьәләләргә карау һәм тикшерү максатыннан гражданның җыелышын билгеләү һәм үткөрү тәртибе җирлек Советы карары белән билгеләнә.»;

1.10. 22 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулыландырырга:

«Татарстан Республикасы Законы нигезендә, гражданныр жыены авыл жирлеге составына керүче торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенең өлеге өлешендә гражданнырның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча үткәренелергә мөмкин.

Гражданныр жыены үткәренелә торган торак пункт территориясенең бер өлеше чикләре, жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләне хәл иткәндә, торак пункт территориясенең күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең гомуми мәнфәгатьләре критериеннән чыгып, жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»;

1.11. 22 статьяның 3 өлешен түбәндәге эчтәлекле 5.1) һәм 5.2 пунктлар белән тулыландырырга:

«5.1) жирлек Советы вәкаләтләре гражданныр жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча;

5.2) «Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек составына керүче торак пункт территориясе яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территориядә урнашкан торак пунктның өлеге өлешендә гражданнырның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;»;

1.12. 22 статьяның 3 өлешен түбәндәге эчтәлекле 3.1 өлеш өстәргә:

«3.1. Әлеге статьяның 3 өлешендәге 5.2 пунктында каралган гражданныр жыены авыл жирлеге Советы тарафыннан кимендә 10 кешедән торган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.»;

1.13. 22 статьяның 8 өлешен «торак пунктта яшәүчеләр» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер өлеше)» сүзләрен өстәргә;

1.14. 23 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Гражданнырны сораштыруда сайлау хокукына ия жирлек халкы катнаша ала. Гражданнырның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәренелгән сораштыруда унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

1.15. 23 статьяның 3 өлешен түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

"3) унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлеше - өлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнырның фикерен ачыклау өчен.»;

1.16. 23 статьяның 5 өлешендәге беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Гражданнырны сораштыру билгеләү турында карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданныр арасында сораштыру үткәру өчен Тәтеш муниципаль районының рәсми сайты "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә кулланыла ала. Карарында авыл жирлеге Советы билгеләү турында гражданныр сораштыру билгеләнә.»;

1.17. 23 статьяның 5 өлешен түбәндәге эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

«6) "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтынан файдаланып, гражданныр арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.18. 23 статьяның 7 өлешендәге 1 пунктың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) жирле бюджет акчалары исәбеннән-жирле үзидарә органнары яисә жирлек халкы инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә;»;

1.19. 30 статьяга түбәндәге эчтәлекле 9 пункт өстәргә:

«1. Жирлек вәкиле, әгәр жирлек Советы тавыш бирүнең башка тәртибен билгеләмәсә, Тәтеш муниципаль районы Советына депутатлар арасыннан яшерен тавыш бирү юлы белән сайлана.»;

1.22. 40 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

7) Россия Федерациясе граждандлығын йә чит ил граждандлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждандлығы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданды яисә чит ил гражданды территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданды яисә чит ил гражданды яисә Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсә нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданды яисә чит ил граждандының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»;

1.23. 43 статьяга түбәндәге эчтәлекле 10 өлеш өстәргә::

«10. Жирлек башлығы хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгильләнергә;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенәң гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенәң гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсә нигезендә, түләүсез катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә);

в) жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы» Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләренәң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер)булган оешманың идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез тәкъдим итү.;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгильләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил граждандары һәм граждандлығы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.»;

1.24. 46 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«46 Статья. Жирлек башлығы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага жиберү;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфадан читләштерү.;

5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлығын туктату, чит ил гражданлығын туктату – аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга, аларга чит ил гражданлығын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлығы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокукы;

10) сайлаучылар тарафыннан фикерләр;

11) сәләмәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән сәләтсезлек дәрәжәсе буенча жирлек башлығы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта, жирлекне үзгәртү.;

13) жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру.

2. Авыл жирлеге башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын кулланган очракта, аны сак астына алу яки вазыйфадан вакытлыча азат итү рәвешендә вакытлыча жирлек башлығы урынбасары башкара.

3. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, яңа жирлек башлығы жирлек Советының якындагы утырышында, вәкаләтләре туктатылган көннән алты айдан да артмаган срокка сайлана.

Депутат, әгәр аны сайлау өчен жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш бирсә, жирлек башлығы итеп сайланган дип санала.

4. Әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлығын сайлау яңа сайланган жирлек советының беренче утырышында башкарыла.»;

1.25. 49 статьяның 2 өлешендәге ундүртенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә.:

- - хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашырганда чаралар оештыра.;

1.26. 49 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулыландырырга:

«- полиция участок уполномоченные вазыйфасын билэгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әғзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләп торган чорда торак урыны бирә;

- алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра.»;

1.27. 68 статьяның 4 өлешен түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә::

Гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары.»;

1.28. 79 статьяның 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

1.29. 81 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"81 Статья. Гражданның үзара салым акчасы

1. Гражданның үзара салым акчасы астында гражданның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданның үзара салым түләүләре күләме жирлек составына керүче барлык жирлек халкы (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) яисә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан, халык саны жирлекнең (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) гомуми саныннан 30 проценттан артмый торган аерым категория гражданныннан тыш, жирлек составына керүче барлык жирлек халкы (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) өчен абсолют күләмдә билгеләнә., яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территориядә урнашкан, алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очракларда гражданның жыенында хәл ителә.»;

1.30. Түбәндәге эчтәлекле 81.1 статья өстәргә::

«81.1 Статья. Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэмин итү

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы булып жирле бюджет турындагы карарда жирле бюджет турындагы инициативалы проектларны гамәлгә ашыру өчен каралган бюджет ассигнованиеләре тора, шул исәптән жирлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында бирелгән инициативалы түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнән исәпкә алып төзелә.

2. Инициативалы түләүләр астында гражданның, шәхси эшқуарларның һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юридик затларның ирекле нигездә түләне торган һәм конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган акчалары аңлашыла.

4. Инициативалы проектларны тормышка ашыру, шулай ук, кызыксынган затларның ирекле милек һәм (яки) хезмәт катнашуы рәвешендә дә тәэмин ителергә мөмкин».;

1.31. 88 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«2. Жирлек уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары дәүләт теркәвенә алынганнан соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә. Авыл жирлегә башлыгы Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы идарәсеннән жирлек уставы турында белешмәләр, жирлек Советының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр кертү турында Карар кабул иткән көннән жиде көн эчендә жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) бурычлы., "муниципаль берәмлекләре уставларын дәүләт теркәве

турында"2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган.».

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен җибәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында дәүләт теркәвенә алынганнан соң Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга, шулай ук Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлешендә үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Бессоново авыл җирлегенә башлыгы Ю.А. Врясовка йөкләргә.

Җитәкче

Ю.А. Врясов

Приложение № 2
к решению Совета Бессоновского
сельского поселения Тетюшского
муниципального района
Республики Татарстан
от 15.11.2021 № 11-1

**Состав комиссии по проекту решения Совета Бессоновского сельского поселения
«О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования
«Бессоновское сельское поселение» Тетюшского муниципального района
Республики Татарстан»**

№ п/п	ФИО	Должность
1.	Врясов Юрий Анатольевич	Глава Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан, председатель комиссии
2.	Осипова Мария Сергеевна	секретарь Исполнительного комитета Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан, секретарь комиссии
Члены комиссии:		
3.	Китаев Владимир Филиппович	депутат Совета Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан
4.	Пелькина Светлана Александровна	депутат Совета Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан
5.	Полуэктова Людмила Владимировна	депутат Совета Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан

Приложение № 3
к решению Совета Бессоновского
сельского поселения Тетюшского
муниципального района
Республики Татарстан
от 15.11.2021 № 11-1

**Порядок учета предложений граждан
по проекту решения Совета Бессоновского сельского поселения «О внесении
изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Бессоновское
сельское поселение» Тетюшского муниципального района Республики
Татарстан»**

1. Предложения к проекту решения Совета Бессоновского сельского поселения «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Бессоновское сельское поселение» Тетюшского муниципального района Республики Татарстан вносятся в Совет Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района по адресу: Республика Татарстан, Тетюшский район, с. Бессоново, ул. Стахановская, дом 12 в письменной форме в виде таблицы поправок согласно прилагаемому образцу:

№ п/п	Статья, часть, пункт, подпункт	Текст проекта решения	Текст поправки	Текст проекта с учетом поправки	Автор поправки (Ф.И.О., адрес, телефон, место работы (учебы))

Предложения принимаются в рабочие дни с 8.00 до 16.00 часов в течение одного месяца со дня обнародования решения на информационных стендах Бессоновского сельского поселения.

2. Заявки на участие в публичных слушаниях с правом выступления подаются по адресу: Республика Татарстан, Тетюшский район, с. Бессоново, ул. Стахановская, дом 12 (с пометкой на конверте «Обсуждение Устава»).

Заявки принимаются в рабочие дни с 8.00 до 16.00 часов не позднее чем за 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

3. Предложения граждан регистрируются Главой Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан и представляются на рассмотрение заседания Совета Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района.

Приложение № 4
к решению Совета Бессоновского
сельского поселения Тетюшского
муниципального района
Республики Татарстан
от 15.11.2021 № 11-1

**Порядок участия граждан в обсуждении проекта решения Совета Бессоновского
сельского поселения «О внесении изменений и дополнений в Устав
муниципального образования «Бессоновское сельское поселение» Тетюшского
муниципального района Республики Татарстан»**

Участниками публичных слушаний с правом выступления для аргументации своих предложений являются жители Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района, которые подали в Совет Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района письменные заявления не позднее 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

Участниками публичных слушаний без права выступления на публичных слушаниях могут быть все заинтересованные жители Бессоновского сельского поселения Тетюшского муниципального района.

Регистрация участников начинается за 1 час до начала публичных слушаний.

Участники публичных слушаний с правом выступления приглашаются для аргументации своих предложений в порядке очередности в зависимости от времени подачи заявления.

Выступления участников публичных слушаний не должны продолжаться более 7 минут. С разрешения председательствующего время для выступления может быть продлено, но не более чем на 3 минуты.

Участники публичных слушаний вправе задавать вопросы выступающим после окончания выступления с разрешения председательствующего.

Участники публичных слушаний не вправе вмешиваться в ход публичных слушаний, прерывать их и мешать их проведению.

Все замечания и предложения участников публичных слушаний подаются в секретариат в письменной форме и прилагаются к протоколу публичных слушаний.